

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/1493.**

Benyújtás dátuma: **2022-10-10 13:14**

Parlex azonosító: **TDE2WYKE0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Szabó Timea (Párbeszéd), Berki Sándor (Párbeszéd), Dr. Mellár Tamás (Párbeszéd), Jámbor András Imre (Párbeszéd), Szabó Rebeka (Párbeszéd), Tordai Bence (Párbeszéd)**

Javaslat címe: **Magyarország Alaptörvényének tizenkettedik módosítása**

Az Alaptörvény S) cikk (1) bekezdése alapján „**Magyarország Alaptörvényének tizenkettedik módosítása**” címmel a mellékelt javaslatot kívánom benyújtani.

A javaslat elfogadásához az Alaptörvény S) cikk (2) bekezdése alapján az országgyűlési képviselők kétharmadának „**igen**” szavazata szükséges.

2022. évi törvény

Magyarország Alaptörvényének tizenkettedik módosítása

Az Országgyűlés mint alkotmányozó hatalom az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva az Alaptörvényt a következők szerint módosítja:

1. cikk

Az Alaptörvény XXII. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az állam jogi védelemben részesíti az otthont. Minden életvitelszerűen Magyarországon tartózkodó magyar állampolgárnak joga van az emberhez méltó lakhatáshoz. Magyarország törekszik arra, hogy a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést mindenki számára biztosítsa.

(2) Az állam az emberhez méltó lakhatás jogát különösen lakáspolitikai megalkotásával és a lakásbérleti piac szabályozásával biztosítja.”

2. cikk

Az Alaptörvény e módosítása a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

Magyarországon ma nagyjából 3 millió embert érint a lakhatási szegénység, azaz a magyar lakosság több mint harmada rossz minőségű, az egészségre káros, nehezen fűthető lakásban él, egyáltalán nem rendelkezik emberhez méltó lakhatással, vagy a jövedelme jelentős részét felemészti a lakbér, a közüzemi díjak, illetve a lakáshitel havi törlesztőrészletének megfizetése.

Ez a szám alig különbözik attól, amelyről az egyik első magyar lakhatási szervezet, a Hajléktalanokért Társadalmi Bizottság számolt be még 1989-ben.

Az Eurostat adatai szerint 2020-ban a magyarok 20,4 százaléka élt olyan lakásban, ahol beázott a tető, nyirkos vagy penészedő volt a fal; 7,7 százalék mondta azt, hogy a lakhelye túl sötét. A lakosság 1,5 százaléka még mindig olyan helyen élt, ahol nincs sem zuhanyzó, sem fürdőkád, sem vízüblítéses WC; 2019-ben, a válság előtti utolsó évben a magyar háztartások legszegényebb ötödének közel a 15 százaléka az összes jövedelme több mint 40 százalékát költötte a lakhatásra. A társadalom legszegényebb ötöde ugyanekkor a jövedelme 38, a második legszegényebb ötöd pedig a 20,2 százalékát költi el a hitelek törlesztésére. A legalsó jövedelmi ötödben a háztartások közel 40 százaléka kizárólag szilárd tüzelővel fűt, amelyre a rezsicsökkentés nem vonatkozik.

Éppen ezért fontos, hogy az emberhez méltó lakhatáshoz való jogot alaptörvényi szintre emeljük, mivel ez az alapja annak, hogy felszámoljuk a hajléktalanságot, és csökkentjük, végső célként pedig felszámoljuk a lakhatási szegénységet.

A Javaslat célja, hogy az emberhez méltó lakhatáshoz való jog az Alaptörvény részévé váljon, így az állam valós, számonkérhető kötelezettsége legyen a szükséges intézkedések megtétele a hajléktalanság megelőzése, illetve az ehhez szükséges erőforrásokkal nem rendelkezők számára a megfelelő színvonalú lakáshoz való hozzájutás biztosítása érdekében.

Részletes indokolás

1.

Az emberhez méltó lakhatás biztosítása nélkül Magyarország nem képes a polgárai alapvető jogainak biztosítására sem. Otthon nélkül nincs magánélet, nincs méltóság, és nem képes az otthonnal nem rendelkező az alapvető jogai gyakorlására sem.

A XXII. fejezet módosítása alapjogként definiálja az emberhez méltó lakhatás jogát, amely minden, életvitelszerűen Magyarországon tartózkodó magyar állampolgárt megillet.

Mivel a normaszöveg alapjogként határozza meg a lakhatást, a továbbiakban szükségtelen rögzíteni,

hogy feltételeinek megteremtését az állam és a helyi önkormányzatok azzal is segítik, hogy törekednek valamennyi hajlék nélkül élő személy számára szállást biztosítani.

Szükségtelen, igazságtalan és káros továbbá annak az alaptörvényi rögzítése is, hogy tilos az életvitelszerű tartózkodás közterületen. E tilalom kizárólag akkor lehet jogszerű, ha az állam az emberhez méltó lakhatás biztosítására vonatkozó kötelezettségét teljeskörűen teljesítette.

2.

Hatályba léptető, valamint a módosítás elfogadására, illetve az Alaptörvény egységes szerkezetű szövegének közzétételére vonatkozó rendelkezés.